

17. Стиглиц Дж. Глобализация: тревожные тенденции / Дж. Стиглиц [пер. с англ. Г. Пирогова]. – М. : Национальный общественно-научный фонд, 2003. – 304 с.
18. Тоффлер Э. Третья волна / Э. Тоффлер. – М. : АСТ, 2004. – 781 с.
19. Филипенко А. Экономическая глобализация: истоки и результаты / А. Филипенко. – Москва : «Экономика», 2010. – 511 с.
20. Freeman C. As Time Goes By : From the Industrial Revolutions to the Information Revolution / C. Freeman, F. Louca. – New York : Oxford University Press, 2001. – 424 p.
21. Шімаї М. Вибірими шляхами «втраченого десятиліття» / М. Шімаї // Економіка і прогнозування. – 2013. – № 3. – С. 7-20.
22. Перспективы развития мировой экономики: надежды, реали, риски. Апрель 2013. – Вашингтон, округ Колумбия : Международный Валютный Фонд, 2013. – 198 с.
23. Доклад о человеческом развитии 2013. Возвышение Юга: человеческий прогресс в многообразном мире. – М. : Издательство «Весь мир», 2013. – 203 с.
24. Длинные волны в экономике. Когда общество меняет кожу : монография / С. Миншиков, Л. Клименко. – М. : Международные отношения, 1989. – 272 с.
25. Философия исторического прогнозирования: ритмы истории и перспективы мирового развития в первой половине XXI : монография / В. Пантин, В. Лапкин. – Дубна : Феникс+, 2006. – 448 с.
26. Балабанова Н. Использование концепции технологических укладов в разрешении экономических кризисов / Н. Балабанова // Вісник Маріупольського державного університету. – 2011. – Вип. 2. – С. 12-19.

УДК 339.7

Данилюк В.О.
аспірант кафедри міжнародних фінансів
Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

СПІВРОБІТНИЦТВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ З МІЖНАРОДНИМИ ФІНАНСОВИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ ЯК МЕТОД БОРЬБИ З БОРГОВОЮ КРИЗОЮ

Проаналізовано сучасний стан боргового навантаження на економіки країн Європейського Союзу. Досліджена співпраця країн, які мають великі обсяги державного боргу, з міжнародними фінансовими організаціями. Визначено особливості роботи Європейського фінансового стабілізаційного механізму, Європейського фінансового стабілізаційного фонду та Європейського стабілізаційного механізму.

Ключові слова: державний борг, Європейський фінансовий стабілізаційний механізм, Європейський фінансовий стабілізаційний фонд, Європейський стабілізаційний механізм, Міжнародний валютний фонд, Європейський центральний банк.

Данилюк В.А. СОТРУДНИЧЕСТВО ЕВРОПЕЙСКОГО СОЮЗА С МЕЖДУНАРОДНЫМИ ФИНАНСОВЫМИ ОРГАНИЗАЦИЯМИ КАК МЕТОД БОРЬБЫ С ДОЛГОВЫМ КРИЗИСОМ

Проанализировано современное состояние долговой нагрузки на экономики стран Европейского Союза. Исследовано сотрудничество стран, которые имеют большие объемы государственного долга, с международными финансовыми организациями. Определены особенности работы Европейского финансового стабилизационного механизма, Европейского финансового стабилизационного фонда и Европейского стабилизационного механизма.

Ключевые слова: государственный долг, Европейский финансовый стабилизационный механизм, Европейский финансовый стабилизационный фонд, Европейский стабилизационный механизм, Международный валютный фонд, Европейский центральный банк.

Danyliuk V.O. THE COOPERATION BETWEEN EUROPEAN UNION AND INTERNATIONAL FINANCIAL ORGANIZATIONS AS A METHOD OF DEBT CRISIS COMBATING

The current state of the debt burden on the economies of the European Union is analyzed. The cooperation of the countries that have large amounts of public debt, with international financial institutions is investigated. The features of European Financial Stabilization Mechanism, European Financial Stabilization Facility and European Stability Mechanism are defined.

Keywords: government debt, European Financial Stabilization Mechanism, European Financial Stabilization Facility, European Stability Mechanism, International Monetary Fund, European Central Bank.

Постановка проблеми. Сучасний стан світової економіки характеризується високим рівнем боргового навантаження багатьох країн світу. Особливо гостро дана проблема постала перед розвинутими країнами. За оцінками Міжнародного валютного фонду (МВФ), співвідношення державного боргу до валового внутрішнього продукту (ВВП) розвинутих країн у 2015 році перевищить 108% [1, с. 18]. Проблема значного державного боргу є однією з найгостріших для таких важливих акторів міжнародної економічної системи, як країни Європейського Союзу. Боргове навантаження в деяких з цих країн досягло величезних розмірів (рис. 1).

Враховуючи зростання рівня залученості всіх без винятку держав світу в сучасні глобалізаційні процеси, взаємопов'язаність бюджетно-податкової, монетарної, боргової та зовнішньоекономічної політик розвинутих держав, одним із ефективних механізмів

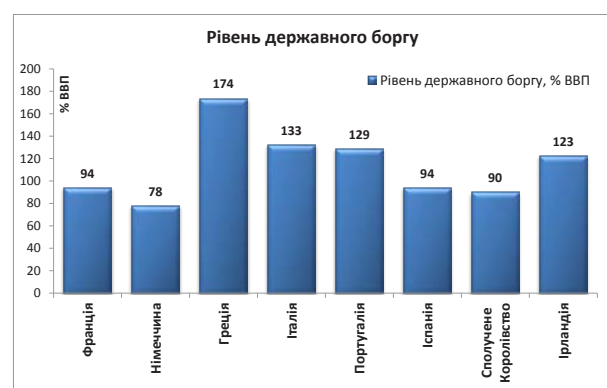

Рис. 1. Рівень державного боргу в деяких країнах ЄС станом на кінець 2013 року, % від ВВП

Джерело: [2]

мів зменшення боргового навантаження в країнах Європейського Союзу, без сумніву, можна вважати їх співробітництво з міжнародними фінансовими організаціями. Актуальність дослідження ролі міжнародних фінансових інституцій у вирішенні проблеми боргових криз в європейських країнах за сучасних умов не викликає жодних сумнівів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню кризи суверенної заборгованості в розвинутих країнах присвятили свої праці досить велика кількість вітчизняних економістів, серед яких варто пригадати таких, як В. Виба, Р. Міщенко [3], І. Бураковський [4], О. Длугопольський [5], А. Марункевич, М. Сидорович [6]. Зазначену проблематику досліджувала також значна кількість зарубіжних дослідників, зокрема співробітники різних міжнародних економічних організацій: Е. Бальдаччі, М. Кумар [7], Е. Ерс [8], Р. Нельсон [9], Р. Оліварес-Каміналь [10] та інші. Дослідження згаданих економістів стосуються, перш за все, аналізу причин боргових криз, сучасного стану боргового навантаження у розвинутих країнах, стану державних фінансів після світової економічної кризи 2008-2009 рр. Також зазначені вчені роблять спроби сформулювати деякі рекомендації щодо зменшення рівня державної заборгованості в цих країнах.

Виділення невідомого раніше частин загальної проблеми. У сучасній економічній літературі бракує досліджень, присвячених ролі та місцю міжнародних фінансових організацій у боротьбі розвинутих країн із кризою суверенної заборгованості.

Мета статті – дослідити загальний характер та особливості співпраці Європейського Союзу з міжнародними фінансовими організаціями у сфері державних боргових зобов'язань.

Виклад основного матеріалу. Світова фінансова криза 2008-2009 рр. стала потужним фактором загострення боргових криз в розвинутих країнах. У 2010 році середній дефіцит бюджету розвинутих країн склав 8,3% від валового внутрішнього продукту, а співвідношення державного боргу до ВВП в розвинутих країнах становило 97%, хоча наприкінці 2006 року цей показник був нижчим, ніж 75% [10, с. 3]. Найбільш гостро питання надмірної державної заборгованості торкнулося на сучасному етапі країн Європейського Союзу, зокрема країн зони євро. Обсяги державного боргу відносно ВВП в таких країнах, як Греція, Італія, Португалія, Ірландія станом на кінець 2013 року склали 174%, 133%, 129%, 123% відповідно (див. рис. 1) [2]. Ескалація боргових криз в країнах Єврозони є важливою проблемою для Європейського Союзу в цілому, по-перше, тому що дане питання стосується стабільності спільної валюти в цьому інтеграційному утворенні, а по-друге, тому що надмірне розгортання кризових явищ в цих країнах може викликати ланцюгову реакцію появи кризових явищ в економіках інших країн ЄС, зокрема країн з найбільшими економіками – Німеччини і Франції.

Саме за ініціативи Німеччини і Франції, в травні 2010 року, коли дефіцит бюджету Греції перевищив 13,6% від ВВП, а державний борг склав більше 115% від валового внутрішнього продукту, цій країні була запропонована фінансова допомога, яка надавалась з боку міжнародних фінансових інституцій: МВФ та новоутворених фінансових інституцій. Згідно з домовленістю, досягнутою між урядом Греції та Європейською Комісією, країна отримала фінансову допомогу обсягом 110 млрд. євро строком на три роки. Частина коштів (80 млрд. євро) надавалась самими країнами Єврозони, а решту коштів (30 млрд. євро)

Греція отримала від МВФ у вигляді позики «стенд-бай» [10, с. 4]. Уряд Греції взяв на себе зобов'язання вжити заходів жорсткої бюджетної економії з метою покращення стану своїх державних фінансів.

Виконуючи досягнуті домовленості, країнами Єврозони з метою надання фінансової підтримки Греції та іншим проблемним країнам було ініційоване створення двох нових тимчасових фінансових інститутів як джерел надання таких коштів:

1. Європейський фінансовий стабілізаційний механізм (European Financial Stabilisation Mechanism (EFSM)) – механізм, утворений на основі міжурядових угод країн Європейського Союзу. Країни, які стикались із винятковими труднощами у сфері державних фінансів, могли отримати фінансову підтримку у розмірі до 60 млрд. євро, джерелом якої стали кошти країн ЄС та МВФ. Умови надання коштів, згідно з домовленостями, були подібними до тих, які зазвичай висуває МВФ під час надання кредитів своїм позичальникам.

2. Європейський фонд фінансової стабільності (European Financial Stabilisation Facility (EFSF)) – тимчасове джерело фінансової підтримки для країн Європейського валютного союзу. Кошти даного фонду, відповідно до умов, могли надаватися країнам з труднощами у фінансовій сфері за зниженими відсотковими ставками на умовах, подібних до тих, які мали місце під час надання фінансової підтримки Греції.

Загальний обсяг цих двох механізмів, відповідно до затверджених умов, склав 500 млрд. євро. Інструментами Європейського фінансового стабілізаційного механізму могли користуватися як члени зони євро, так й інші країни – члени Європейського Союзу. В той же час фінансова підтримка з боку Європейського фонду фінансової стабільності могла надаватися лише країнам, які входять до Єврозони [10, с. 5].

Зупинимось детальніше на аналізі Європейського фінансового стабілізаційного механізму (ЄФСМ) та Європейського фінансового стабілізаційного фонду (ЄФСФ).

Європейський фінансовий стабілізаційний механізм був створений з метою забезпечення фінансової стабільності Європейського Союзу, надання фінансової допомоги з боку МВФ та країн ЄС державам, які відчувають надзвичайні фінансові труднощі у сфері державних фінансів, за умов виконання боржником умов, спрямованих на зниження боргового навантаження на економіку країни-боржника та повернення до нього статусу надійного позичальника на фінансових ринках. Згідно зі встановленими правилами, країна – член Європейського Союзу, яка хоче отримати фінансову допомогу з боку ЄФСМ, повинна обговорити свої фінансові потреби з Європейською комісією та Європейським центральним банком і представити потім Європейській Комісії попередню програму фінансової та економічної стабілізації. Після того як Європейська комісія оцінить надану програму, вона вносить свою пропозицію до Європейської ради, що потім повинна прийняти рішення кваліфікованою більшістю голосів. Кожні шість місяців Європейська комісія спільно з Європейським центральним банком здійснюють перевірку виконання програми фінансової стабілізації та за потреби вносять зміни до цієї програми. Якщо країна-боржник хоче звернутися за допомогою до третьої сторони (наприклад, МВФ), то вона повинна проконсультуватися з Європейською комісією щодо таких питань: 1) чи не суперечить отримання фінансової допомоги існуючим угодам в

рамках ЄС; 2) чи є сумісними умови отримання допомоги з уже взятими на себе країною-боржником зобов'язань [10, с. 5-7].

За фінансовою підтримкою до ЄФСМ у січні-травні 2011 року зверталися такі країни, як Ірландія, Португалія та Румунія.

Європейський фінансовий стабілізаційний фонд – це товариство з обмеженою відповідальністю, утворене в 2010 році в місті Люксембург шістнадцятьма країнами, які входили до зони євро. Головна мета створення ЄФСФ – надання фінансової допомоги у вигляді позик за зниженими відсотковими ставками країнам Європейського Союзу розміром до 440 млрд. євро за таких умов:

1) країна входить до Європейського валютного союзу;

2) економіка країни характеризується кризовими явищами у сфері державних фінансів;

3) уряд країни досягнув домовленості з Європейською комісією щодо майбутнього впровадження заходів в бюджетній сфері [10, с. 7].

Особливістю ЄФСФ є те, що кошти даного фонду могли використовуватися для вирішення проблемних питань в банківському секторі. Наприклад, Ірландія, отримавши від ЄФСФ допомогу, спрямувала значну її частину на забезпечення стабільності банківського сектору країни [11].

Країна, яка хоче отримати фінансову підтримку від Європейського фонду фінансової стабільності, повинна пройти аналогічну процедуру затвердження програми фінансово-економічної стабілізації, як і у випадку процесу отримання допомоги у ЄФСМ.

Головним методом залучення коштів у ЄФСФ був обраним метод випуску облігацій під прямі гарантії шістнадцяти держав Єврозони. Гарантії, які надавалися з боку країн зони євро, покривали 120%, а пізніше 165% номінальної вартості облігацій [10, с. 8]. Важливу роль тут відігравали найбільші економіки зони євро, оскільки фактично саме вони були головними гарантами.

Загалом механізм взаємодії Європейського фінансового стабілізаційного фонду з позичальниками та інвесторами можна представити за допомогою спрощеної схеми, зображеної на рис. 2.

Максимально можлива фінансова підтримка ЄФСФ складає 440 млрд. євро, разом з позиками МВФ (до 250 млрд. євро) та ЄФСМ (до 60 млрд. євро), найбільша теоретично можлива допомога країні-боржнику складала 750 млрд. євро [10, с. 9].

Згідно з даними офіційного сайту Європейського фінансового стабілізаційного фонду, за період існування цієї організації нею було надано фінансову підтримку Греції обсягом 144,6 млрд. євро, Ірландії – обсягом 17,7 млрд. євро та Португалії – 26 млрд. євро. Варто зазначити, що Ірландія та Португалія вже виконали всі свої зобов'язання перед даною організацією (вийшли з механізму фінансової підтримки) [11].

У грудні 2010 року, коли після надання фінансової підтримки Греції її економічні умови все далі погіршувалися, Європейська рада прийняла рішення створити на базі існуючих тимчасових інституцій постійний механізм забезпечення фінансово-економічної стабільності країн Європейського валютного союзу – Європейський стабілізаційний механізм (European Stability Mechanism (ESM)). Реально діяти

Європейський стабілізаційний механізм почав з середни 2012 року. В той же час продовжує діяти ЄФСФ, хоча після створення ЄСМ і не укладає угод щодо нових програм фінансової підтримки. Передбачається, що ЄФСФ припинить своє існування після того, як всі боржники виконають свої зобов'язання перед цією організацією.

Європейський стабілізаційний механізм (ЄСМ) – міжнародна фінансова організація, штаб квартира якої знаходиться в Люксембурзі. Дана організація створена з метою надання фінансової допомоги країнам ЄВС, які мають великі труднощі в бюджетній сфері. Допомога надається країнам за умови реалізації ними програми макроекономічної корекції. Так само, як ЄФСМ та ЄСМ, ЄСМ тісно взаємодіє з такими міжнародними фінансовими організаціями, як МВФ та Європейський центральний банк. Грошові фонди Європейського стабілізаційного механізму формуються за рахунок: а) випуску облігацій під прямі гарантії держав-членів організації; б) отримання позик від третьої сторони; в) інших форм отримання коштів від країн Єврозони [12].

Загальний обсяг коштів ЄСМ складає 700 млрд. євро. Структура керівництва складається з ради керуючих, ради директорів та управляючого директора. Рада керуючих виробляє головні напрямки діяльності організації, в то час як рада директорів займається всіма поточними питаннями. Управляючий директор – юридичний представник ЄСМ, який бере участь в засіданнях ради директорів.

Кожен новий член зони євро автоматично стає членом Європейського стабілізаційного механізму. Кожен новий член, таким самим чином, як інші члени, отримує частку акцій, відповідно до частини внесків країни. Брати участь у наданні фінансової підтримки в рамках ЄСМ можуть також країни, які не є членами Європейського валютного союзу. Наприклад, Швеція, Данія та Сполучене Королівство брали участь у наданні допомоги Ірландії. Такі позикодавці можуть брати участь у засіданнях ЄСМ під час обговорення питань щодо надання позик та моніторингу виконання позичальником умов впровадження програми фінансової стабілізації.

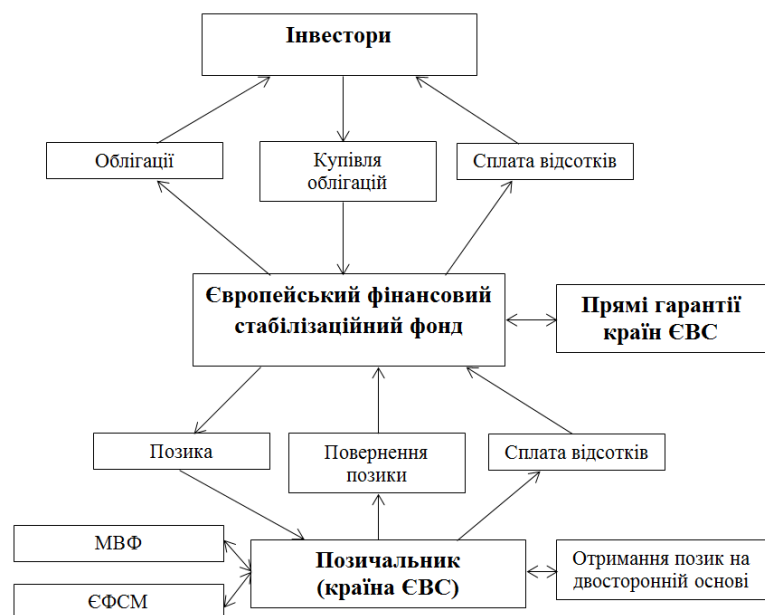

Рис. 2. Схема взаємодії ЄФСФ, країни-позичальника та інвесторів

Джерело: [4, с. 19; 11]

Процедура отримання допомоги країною-боржником є наступною:

1. Офіційне звернення країною зони євро до голови ради директорів.

2. Отримавши офіційне звернення, рада директорів спільно з Європейською комісією здійснює оцінку можливих наслідків фінансових проблем боржника для Єврозони в цілому. Крім того, рада директорів спільно з представниками МВФ оцінює реальний стан державних фінансів країни боржника та аналізує рівень необхідного залучення приватного сектора для здійснення фінансової допомоги та проведення реформ.

3. Рада директорів приймає рішення щодо надання фінансової підтримки країні, яка звернулася за допомогою.

4. У разі позитивного рішення Європейська комісія спільно з МВФ та Європейським центральним банком розробляє програму макроекономічної стабілізації та веде переговори щодо її підписання з країною, що звернулася за фінансовою допомогою.

5. Рада директорів затверджує договір між ЄСМ та позичальником. Європейська комісія підписує угоду від імені ЄСМ.

6. Європейська комісія спільно з Міжнародним валютним фондом та Європейським центральним банком на періодичній основі здійснює моніторинг виконання країною-позичальником умов щодо впровадження заходів фінансово-економічної стабілізації [10, с. 13-16].

Фінансовою підтримкою Європейського стабілізаційного механізму користувалися такі країни, як Іспанія (41,3 млрд. євро) та Кіпр (9 млрд. євро). Іспанія в кінці грудня 2013 року повністю виконала свої зобов'язання перед ЄСМ [12]. Цікавим є факт того, що фінансова підтримка надавалася Іспанії для підтримки її банківського сектору.

Заходи боротьби з борговою кризою в ЄС на наднаціональному рівні здійснювалися не лише у сфері бюджетно-податкової політики. Потужним фактором зниження боргового навантаження на економіки країн ЄС, зокрема Єврозони, була виважена наднаціональна монетарна політика. У сфері грошово-кредитної політики тягар боротьби з кризою в зоні євро ліг на Європейський центральний банк. У цій сфері ситуація спочатку була більш сприятливою, оскільки тут діяв один інститут і прийняття рішень не вимагало тривалого узгодження, як у випадку з бюджетною підтримкою. Однак ЄЦБ був обмеженим зобов'язаннями з підтримки цінової стабільності і діяв досить обережно, через що багато економістів дорікали йому в недостатньому стимулюванні європейської економіки під час кризи [13, с. 15]. Варто пригадати, що базова ставка ЄЦБ під час поширення кризи в 2011 році двічі підвищувалася – з 1 до 1,5%, тоді як ставки центральних банків багатьох розвинутих країн залишалися практично на нульовій позначці. Лише з листопада 2011 року почалося зниження ставок, в результаті якого базова ставка у червні 2014 року була знижена вже до 0,15% (Таблиця 1) [14].

Таблиця 1

Динаміка ключової відсоткової ставки ЄЦБ, 2009-2014 рр.

Дата	13 травня 2009 р.	13 квітня 2011 р.	13 липня 2011 р.	9 листопада 2011 р.	14 грудня 2011 р.	11 липня 2012 р.	8 травня 2013 р.	13 листопада 2013 р.	11 червня 2014 р.
Ключова відсоткова ставка ЄЦБ, %	1	1,25	1,5	1,25	1	0,75	0,5	0,25	0,15

Джерело: [14]

Висновки і пропозиції. Завершуючи аналіз особливостей співпраці Європейського Союзу з наднаціональними фінансовими організаціями, дозволимо собі зробити наступні висновки. Боргові кризи в деяких країнах Європейського Союзу досягли такого розвитку, що самостійно уряди цих країн неспроможні вжити адекватних заходів для їх подолання. Особливою рисою боротьби країн ЄС з борговою кризою є співпраця цих країн з міжнародними фінансовими інститутами, утвореними в рамках самого Європейського Союзу. Загалом, можна виділити три міжнародні фінансові організації, діяльність яких протягом останнього часу була спрямована на подолання кризових явищ в Європейському Союзі: дві тимчасові – Європейський фінансовий стабілізаційний механізм і Європейський фінансовий стабілізаційний фонд та одна постійна – Європейський стабілізаційний механізм. Функціонування згаданих міжнародних фінансових організацій тісно пов'язане з роботою Міжнародного валютного фонду та Європейського центрального банку. Надання фінансової підтримки згаданими міжнародними фінансовими організаціями супроводжувалося необхідністю впровадження заходів суворої бюджетної економії країнами, які зверталися до даних організацій за допомогою. У сфері грошово-кредитної політики важливу роль на наднаціональному рівні відігравав і продовжує відігравати Європейський центральний банк.

Ще одним висновком, на нашу думку, можна вважати недостатню ефективність діяльності вищезгаданих організацій, оскільки рівень боргового навантаження в проблемних країнах, що зверталися за допомогою до цих інституцій, досі знаходиться на надзвичайно високому рівні. Ефективним доповненням до заходів бюджетної економії в країнах Європейського Союзу з великими державними боргами, на наш погляд, могли бути проведення більш активної експансійної монетарної політики та підтримка інфляції на високому рівні. Розробка повного пакету дій, спрямованих на подолання боргової кризи в ЄС, може бути предметом наших подальших наукових досліджень.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

- Baldacci E. Getting Debt under Control / E. Baldacci, S. Gupta, C. Mulas-Granados // Finance and Development. – December 2010. – Volume 47. – № 4. – P. 18-21.
- World Economic Outlook Database, April 2014 [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. – Режим доступу : <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2014/01/weodata/index.aspx>.
- Биба В. В. Аналіз можливих варіантів подолання боргової кризи у світовій економіці / В. В. Биба, Р. А. Міщенко // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Серія: Економічні науки. – 2012. – Вип. 1(4). – Том. 2. – С. 63-68.
- Відносини Україна – ЄС під тиском фінансово-економічної кризи / [В. Мовчан, І. Бураковський, О. Соскін, Д. Бастіан]. – К.: Інститут зовнішньої політики, 2010. – С. 28.

5. Длугопольський О. В. Досвід США, Канади та Японії у застосуванні механізму фіскальної консолідації / О. В. Длугопольський // Економіка: реалії часу. – 2013. – № 4(9). – С. 167-173.
6. Марункевич А. Сучасні боргові проблеми економічно розвинутих країн / А. Марункевич, М. Сидорович // Світ фінансів. – 2010. – № 4. – С. 219-228.
7. Baldacci E. Fiscal Deficits, Public Debt, and Sovereign Bond Yields / E. Baldacci, M. S. Kumar. – Washington : International Monetary Fund, August 2010. – № WP/10/184. – P. 28.
8. Erce A. Sovereign Debt Restructurings and the IMF: Implications for Future Official Interventions / A. Erce. – Dallas : Federal Reserve Bank of Dallas, April 2013. – № WP143. – P. 30.
9. Nelson R. M. Sovereign Debt in Advanced Economies: Overview and Issues for Congress / R. M. Nelson. – Washington : Congressional Research Service, October 2013. – P. 28.
10. Olivares-Caminal R. The EU Architecture to Avert a Sovereign Debt Crisis / R. Olivares-Caminal // OECD Journal: Financial Market Trends – 2011. – Volume 2011. – Issue 2. – P. 1-32.
11. European Financial Stability Facility [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Європейського фінансового стабілізаційного фонду. – Режим доступу : <http://www.efsf.europa.eu/about/index.htm>.
12. European Stability Mechanism [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Європейського стабілізаційного механізму. – Режим доступу : <http://www.esm.europa.eu/index.htm>.
13. Последствия европейского долгового кризиса для экономики России / Под ред. М.Ю. Головина. – М. : Институт экономики РАН, 2013. – 61 с.
14. Key ECB interest rates [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Європейського центрального банку. – Режим доступу : <http://www.ecb.europa.eu/stats/monetary/rates/html/index.en.html>.

УДК 339.9, 625.1, 656.02

Дорофеева К.М.

*аспірант кафедри міжнародної економіки
Донецького національного університету економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського*

Папакин В.В.

*аспірант кафедри міжнародної економіки
Донецького національного університету економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського*

К ВОПРОСУ ОБ ИННОВАЦИОННОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ МИРОВОЙ ТРАНСПОРТНОЙ СИСТЕМЫ

Статья посвящена рассмотрению инновационных вариантов развития мировой транспортной системы. Особое внимание уделено струнным технологиям Юницкого как крупномасштабному транспортному проекту, способному повысить эффективность функционирования мировой транспортной системы. Установлены наиболее существенные препятствия для внедрения инновационной транспортной системы.

Ключевые слова: мировая транспортная система, струнные технологии Юницкого, интеллектуальные транспортные системы, рельсо-струнная эстакада, юнибус.

Дорофеева Х.М., Папакин В.В. ДО ПИТАННЯ ПРО ІННОВАЦІЙНУ ТРАНСФОРМАЦІЮ СВІТОВОЇ ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ

Стаття присвячена розгляду інноваційних варіантів розвитку світової транспортної системи. Особливу увагу приділено струнним технологіям Юнацького як крупномасштабному транспортному проекту, що може підвищити ефективність функціонування світової транспортної системи. Встановлені найбільш суттєві перешкоди для впровадження інноваційної транспортної системи.

Ключові слова: світова транспортна система, струнні технології Юницького, інтелектуальні транспортні системи, рейко-струнна естакада, юнібус.

Dorofeyeva K.M., Papakin V.V. TO THE QUESTION OF INNOVATION TRANSFORMATION OF WORLD TRANSPORT SYSTEM

The article discusses innovative options for the development of global transportation system. Particular attention is given to string Unitsky technology as large-scale transport project, that can improve the functioning of the global transportation system. The most significant barriers to the introduction of innovative transport system were set.

Keywords: world transport system, string Unitsky technology, intelligent transportation system, string-rail overpass, unibus.

Постановка проблеми. Стремительное развитие мировой экономики в XXI веке, активизация интеграционных процессов во всех сферах деятельности человечества тесно связаны с эффективностью функционирования мировой коммуникационной системы, особое место в которой занимает транспортная отрасль. Транспорт представляет собой элемент производительных сил общества и является специфической отраслью материального производства, по показателям развития которой можно судить об адекватности решения проблем и выполнения задач, стоящих перед экономическими субъектами, формирующими национальные, региональные и мировые системы. Внедрение инноваций в транспортные коммуникации обеспечит условия для экономического роста, повышения конкурентоспособности экономики и качества жизни населения.

Анализ последних исследований и публикаций.

Рассмотрению особенностей функционирования и оптимизации мировой транспортной системы посвящены работы ученых А.Э. Горева, А.Е. Эмировой, В.К. Городецкого и др. Инновационные аспекты развития мировой транспортной системы рассматриваются такими представителями Международного транспортного форума, как Г. Уд, Р. Чейс, П. Рамзауер и др. Инновационные трансформации транспортной системы на основе струнных технологий рассматриваются А.Э. Юницким, Д.Н. Вертуховым и др.

Постановка задачи. Целью статьи является рассмотрение вариантов оптимизации функционирования мировой транспортной системы на основе инноваций.

Изложение основного материала исследования. В научной литературе существует множество опреде-